

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે
સિવિલ એપ્લિકેશન નં.૧૩૭૬૫/૨૦૧૪

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય કાર્યકારી મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી વિજય મનોહર સહાય
અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી આર. પી. ઢોલરીયા

=====

- ૧ શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે?
- ૨ રિપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?
- ૩ શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની અંતિમ નકલ જોવા ઇચ્છે છે?
- ૪ શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણ, ૧૯૫૦ કે પછી તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ આદેશના અર્થઘટન અંગેના કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?
- ૫ શું તે સિવિલ જજને પરિપત્રિત કરવાનો છે?

=====

ઉમ્મેદ એન્જીનિયરીંગ એન્ડ કન્સ્ટ્રક્શન... અરજદાર(રો)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને ૧... સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(રો) નં.૧ તરફે વકીલ શ્રી કે. જી. સુખવાણી
સામાવાળા(ઓ) નં.૧ તરફે એ.જી.પી. શ્રી વંદન બક્ષી
સામાવાળા(ઓ) નં.૧-૨ તરફે નોટિસની પ્રત્યક્ષ બજવાણી કરાઈ.

=====

કોરમ: માનનીય કાર્યકારી મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી વિજય મનોહર સહાય
અને
માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી આર. પી. ઢોલરીયા

તારીખ:૦૨/૦૨/૨૦૧૫

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય કાર્યકારી મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી વિજય મનોહર સહાય દ્વારા)

૧ અમે અરજદાર તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી કે. જી. સુખવાણી અને સામાવાળાઓ તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન એ.જી.પી. શ્રી વંદન બક્ષીને સાંભળ્યા છે.

૨. અરજદારે આ અરજી દ્વારા અરજદારની વ્યવસાયિક પ્રવૃત્તિને એક વર્ષના સમયગાળા માટે સ્થગિત કરવાના નિર્ણયને રદ કરીને યોગ્ય રિટ, આદેશ અથવા

નિર્દેશો જારી કરવાની વિનંતી કરી છે. રપ.ટ.૨૦૧૪ તારીખના પત્ર દ્વારા અને સામાવાળા નં.૨ વર્ગ-એ ઠેકેદાર તરીકે અરજદારની નોંધણીનું નવીકરણ કરવું.

૩. અરજદાર શ્રી ઉમ્મેદ શિકારવરની માલિકીની સંસ્થા છે, જે સરકારી ઠેકેદાર અને ઇજનેરો તરીકે વ્યવસાય કરે છે. સામાવાળાઓએ ગામમાં નર્મદા નદીના કિનારે આવેલા ઉત્તરેશ્વર મંદિરમાં સુરક્ષા દિવાલના નિર્માણ માટે ટેન્ડર મંગાવ્યા હતા. સિનોર, તાલુકા:સિનોર, જિલ્લો:વડોદરા કરાર નં. ૨૦૦૮-૨૦૦૯ નો B-૨/૫. આ કામનો અંદાજિત ખર્ચ રૂ. ૧,૮૬,૦૭,૩૦૯.૬૩ અને અરજદારની ટેન્ડર કિંમત રૂ. ૧,૫૭,૫૯,૬૫૭.૫૧ એટલે કે ૧૫.૩૦ અંદાજિત કિંમત કરતાં % ઓછી છે. અરજદારે ૬ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૯ના રોજ રૂ. ૯,૩૦,૫૦૦-તેમજ સરદાર સરોવર નર્મદા નિગમ લિમિટેડની FDR રૂ. ૪,૬૬,૦૦૦-કરારમાં પ્રવેશ કરતી વખતે. વધુ રકમ રૂ. ૪,૬૫,૧૮૩-સુરક્ષા ડિપોઝિટ તરફના વિવિધ ચાલુ ખાતાના બિલમાંથી વસૂલવામાં આવ્યું હતું. ૬ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૯ના રોજ અરજદારને વર્ક ઓર્ડર જારી કરવામાં આવ્યો હતો અને છ મહિનાના નિર્ધારિત સમયગાળામાં કામ પૂર્ણ કરવાનું હતું. આમ, કામ ૫ ઓગસ્ટ, ૨૦૦૯ સુધીમાં પૂર્ણ થવાનું હતું. જો કે, નીચેના કારણોસર કામ પૂર્ણ થઈ શક્યું ન હતું:-

[a] સ્થળ પહોંચી શકાય તેવું ન હતું અને ત્યાં માટીના ઢગલા હતા.

[બી] વર્ક ઓર્ડર મળ્યા પછી, કામના આયોજન અને ડિઝાઇનમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો હતો, તે મુજબ રેખાંકનો બદલવામાં આવ્યા હતા અને

રેખાંકનોની મંજૂરીમાં બે મહિનાનો સમય લાગ્યો હતો અને આયોજનમાં ખલેલ પહોંચાડવામાં આવી હતી.

[સી] ડિઝાઇનમાં ફેરફારને કારણે કોંક્રિટ જેવી વિવિધ વસ્તુઓની માત્રામાં વધારો થયો છે.

[ડી] આ સ્થળ નર્મદા નદીની નજીક આવેલું હતું જેના કારણે ૧૦.૬.૨૦૦૮ પછી બે મહિના સુધી કામ ચાલુ રાખી શકાયું ન હતું. આમ, જુલાઈ, ૨૦૦૮થી કામ બંધ કરી દેવામાં આવ્યું હતું.

એવું લાગે છે કે કામ પૂર્ણ કરવાનો સમય લંબાવવામાં આવ્યો હતો અને આખરે, અરજદાર દ્વારા ૩૦મી જૂન, ૨૦૧૦ના રોજ કામ પૂર્ણ કરવામાં આવ્યું હતું.

જ. કાર્ય પૂર્ણ થવાની ઉપરોક્ત હકીકત સામાવાળા નં.૨ પેરા-૫.૬ માં તેમના સોગંદનામામાં. કરારમાં કલમ-૧૭એ હતી, જે ખામીની જવાબદારીના સમયગાળાની જોગવાઈ કરે છે. ઉપરોક્ત કલમ-૧૭એ અહીં નીચે દર્શાવેલ છે:

“કલમ ૧૭A:ખામીની જવાબદારીનો સમયગાળો:

પૂર્ણ થવાની પ્રમાણિત તારીખથી અહીં ઉલ્લેખિત સમયગાળા પહેલાં વિકસી શકે છે અથવા જોઈ શકાય છે તેવી કોઈપણ ખામીને તેના પોતાના ખર્ચે સુધારવા અને સુધારવા માટે ઠેકેદાર જવાબદાર રહેશે. પ્રભારી ઈજનેર કોન્ટ્રાક્ટરને ખામીઓ વિશે લેખિતમાં નોટિસ આપશે અને કોન્ટ્રાક્ટર નોટિસ મળ્યાના ૧૫ દિવસની અંદર તેને ઠીક કરશે. ઠેકેદારની નિષ્ફળતાના કિસ્સામાં, પ્રભારી ઈજનેર

ઠેકેદારના જોખમ અને ખર્ચે કામને સુધારી શકે છે અથવા દૂર કરી શકે છે અથવા ફરીથી અમલ કરી શકે છે. પ્રભારી ઈજનેર સુધારણા, દૂર કરવા અથવા ફરીથી અમલમાં મૂકવા માટે તેના દ્વારા કરવામાં આવેલા ખર્ચ, જો કોઈ હોય તો, માટે જામીનગીરી થાપણની રકમનો સંપૂર્ણ અથવા કોઈપણ ભાગ ઉપાડવા માટે હકદાર રહેશે. ખામીની જવાબદારીનો સમયગાળો કામ પૂર્ણ થયાની પ્રમાણિત તારીખથી બે વર્ષનો રહેશે. ”.

આ કલમ અનુસાર, બે વર્ષના સમયગાળા પહેલા, જો ઠેકેદાર દ્વારા બાંધવામાં આવેલી દિવાલમાં કોઈ ખામી થાય છે, તો તે ઠેકેદારની ફરજ છે કે તે તેના જોખમ અને ખર્ચ પર તેનું સમારકામ કરે.

૫. એવું લાગે છે કે અરજદાર દ્વારા બાંધવામાં આવેલી દિવાલમાં તિરાડ પડી હતી. અરજદારે દાવો કર્યો હતો કે નર્મદા નદીમાં અભૂતપૂર્વ પૂરને કારણે અને ખામીયુક્ત માળખાકીય રચનાને કારણે આ તિરાડ પડી હતી. સામાવાળાઓએ આ બાબત હાથ ધરી હતી અને તે જાણવા માટે એક તપાસ સમિતિની રચના કરી હતી કે શું દિવાલમાં તિરાડો અભૂતપૂર્વ પૂર અથવા ખામીયુક્ત માળખાકીય ડિઝાઇનને કારણે અથવા અરજદાર દ્વારા પૂર્ણ કરવામાં આવેલા કારના કામમાં ખામીને કારણે થઈ હતી. સામાવાળાઓ માટે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા તે વિવાદિત નથી કે તપાસ હજુ બાકી છે.

૬. દરમિયાન, સામાવાળાઓએ ૪ મે, ૨૦૧૩ના રોજ કારણદર્શક નોટિસ બહાર પાડી હતી, જેમાં જણાવ્યું હતું કે ૨૦૧૧ના ચોમાસા દરમિયાન કરવામાં આવેલા કામની નબળી ગુણવત્તાને કારણે નુકસાન થયું છે અને ઉપરોક્ત નુકસાન ખામી જવાબદારીના સમયગાળા હેઠળ આવે છે. કારણદર્શક નોટિસમાં વધુમાં

જાણાવવામાં આવ્યું હતું કે કરારની કલમ ૧૭એ અને ૧૭બીમાં સમાવિષ્ટ જોગવાઈઓ અનુસાર, નુકસાની અને મફત જાળવણી ગેરંટી માટેનો સમયગાળો બે વર્ષનો છે. વધુમાં જાણાવવામાં આવ્યું હતું કે વિવિધ પત્રો દ્વારા જાણ કરવામાં આવી હોવા છતાં અરજદારે આ માટે કોઈ પ્રકારનું કામ હાથ ધર્યું ન હતું. અરજદારની નોંધણી ત્રણ વર્ષના સમયગાળા માટે કેમ સ્થગિત ન કરવી જોઈએ તે અંગે કારણ દર્શાવવા માટે પણ અરજદારને કહેવામાં આવ્યું હતું. અરજદારે ઉપરોક્ત કારણદર્શક નોટિસનો જવાબ રજૂ કર્યો હતો. જોકે, સામાવાળાઓએ આ મામલે કોઈ અંતિમ નિર્ણય લીધો ન હતો. એવું લાગે છે કે વર્ગ-એ ઠેકેદાર તરીકે અરજદારની નોંધણી ડિસેમ્બર, ૨૦૧૩ સુધી માન્ય હતી. ત્યારબાદ અરજદારે ૧૬ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૩ના રોજ વર્ગ-એ ઠેકેદાર તરીકે તેના નોંધણી પ્રમાણપત્રના નવીકરણ માટે સામાવાળાઓને અરજી કરી હતી અને જરૂરી ફી જમા કરાવી હતી. જો કે, સામાવાળાઓએ તેના પર નોંધણીનું નવીકરણ કરવાનો અથવા તેનો ઇનકાર કરવાનો કોઈ આદેશ આપ્યો ન હતો.

૭. ૧૬મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૪ના રોજ સામાવાળા નં.૨ અરજદારને એક વર્ષના સમયગાળા માટે અથવા તાલના સિનોર ગામમાં નર્મદા નદીના કાંઠે ઉત્તેરેશ્વર મંદિરમાં સુરક્ષા દિવાલના નિર્માણના કાર્યની તપાસ સુધી તેની વ્યવસાયિક પ્રવૃત્તિને સ્થગિત કરવાના સરકારના નિર્ણય વિશે જાણ કરવામાં આવી હતી. સિનોર, જિલ્લો વડોદરા પૂર્ણ થાય છે, જે વહેલું હોય.

૮. ઉપરોક્ત તથ્યો પર, અરજદાર તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી કે. જી. સુખવાણીએ રજૂઆત કરી હતી કે એક વર્ષનો સમયગાળો કે જેના માટે અરજદારની વ્યવસાયિક પ્રવૃત્તિ સ્થગિત કરવામાં આવી છે તે ૧ જાન્યુઆરી, ૨૦૧૪ થી ૩૧ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૪ સુધી ચાલવાનું શરૂ કરશે કારણ કે અન્ય કોઈપણ અર્થઘટન એવી અસર તરફ દોરી જશે કે અરજદારની વ્યવસાયિક પ્રવૃત્તિને સ્થગિત કરવામાં આવશે અથવા નોંધણીનું નવીકરણ નહીં કરવામાં આવે તો તે એક વર્ષના સમયગાળા પછી પણ ચાલુ રહેશે. શ્રી સુખવાણી દ્વારા વધુમાં રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે કેન્દ્ર સરકારની ૨૦મી સપ્ટેમ્બર, ૧૯૭૬ના રોજ ઓફિસ મેમોરેન્ડમ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલી નીતિને ધ્યાનમાં રાખીને અરજદારના નોંધણી પ્રમાણપત્રનું નવીકરણ ન કરવાની સામાવાળાઓમાં કોઈ સત્તા નિહિત નથી, જે બિલ્ડિંગ કોન્ટ્રાક્ટરોની નોંધણી, ડિમોલિશન, રિમૂવલ, વ્યવસાયના સસ્પેન્શન અને વ્યવસાય પર પ્રતિબંધ વગેરે માટે પ્રમાણિત સંહિતાની જોગવાઈ કરે છે. ઉપરોક્ત સુધારેલી સંહિતાની સંપૂર્ણ કલમ-૪ અહીં ટાંકવામાં આવી છે:

“૪. વ્યવસાયનું સસ્પેન્શન:

૪.૧ નોંધણી અધિકારી અનિશ્ચિત સમયગાળા માટે ઠેકેદાર સાથેના વ્યવસાયને સ્થગિત કરવાનો આદેશ આપી શકે છે, જ્યાં આક્ષેપોની સંપૂર્ણ તપાસ બાકી છે, નોંધણી અધિકારીનો પ્રથમ દષ્ટિએ એવો મત છે કે ઠેકેદાર વ્યવસાયિક વ્યવહારોના સંબંધમાં ગુના માટે દોષિત છે, જે જો સ્થાપિત થાય, તો તેના પરિણામે તેને દૂર કરવામાં/વ્યવસાય પર પ્રતિબંધ મૂકવામાં આવશે અને ઠેકેદારને નવો વ્યવસાય સોંપવો અથવા ચાલુ રાખવો ઇચ્છનીય માનવામાં આવતો નથી.

જ.૨ જો કોઈ ઠેકેદાર રાજ્ય પ્રત્યે વિશ્વાસઘાતી હોવાની શંકા હોય, તો ગૃહ મંત્રાલય, આક્ષેપોની તપાસ બાકી રહે ત્યાં સુધી, સરકારી વિભાગને અનિશ્ચિત સમયગાળા માટે ઠેકેદાર સાથેનો વ્યવસાય સ્થગિત કરવાની જરૂર પડી શકે છે. આવા કિસ્સામાં, નોંધણી અધિકારી કરારની હાલની શરતો અને નિયમો હેઠળ વાજબી હોય ત્યાં સુધી ઠેકેદાર સાથેના વ્યવસાયને સ્થગિત કરવાના આદેશો જારી કરશે.

જ.૩ ચોક્કસ સમયગાળા માટે ઠેકેદાર સાથેના વ્યવસાયને સ્થગિત કરવાનો આદેશ નોંધણી અધિકારી દ્વારા આપવામાં આવી શકે છે જ્યાં ઠેકેદાર જરૂરી આવકવેરાની મંજૂરી પ્રમાણપત્ર રજૂ કરવામાં નિષ્ફળ જાય ત્યારે કેટલાક નાના તકનીકી ગુનાઓ માટે જવાબદાર હોય છે. આવા કિસ્સામાં, સસ્પેન્શનની હકીકત ઠેકેદારને તેના કારણો આપીને જણાવવી જોઈએ. આ કાર્યવાહીની જાણ બાંધકામ, આવાસ અને પુરવઠા મંત્રાલય અને અન્ય મંત્રાલયોને કરવાની જરૂર નથી. ”.

અરજદારના વિદ્વાન વકીલે વિનંતી કરી છે કે અરજદારનો કેસ કલમ

જ.૧,૨ અને જ.૩ ની જોગવાઈઓ હેઠળ આવરી લેવામાં આવશે નહીં કારણ કે નોંધણી અધિકારી દ્વારા ચોક્કસ સમયગાળા માટે સસ્પેન્શનનો આદેશ આપી શકાય છે, જ્યારે ઠેકેદાર કોઈ નાના તકનીકી ગુના માટે જવાબદાર હોય ત્યારે તે જરૂરી આવકવેરાની મંજૂરી પ્રમાણપત્ર રજૂ કરવામાં નિષ્ફળ જાય છે. આ આવકવેરાની મંજૂરી પ્રમાણપત્ર રજૂ ન કરવાનો કેસ નથી. કલમ જ અને જ માં સમાવિષ્ટ મુદ્દાઓ અંગે અરજદારને કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી ન હતી, પરંતુ તે જ ત્રણ વર્ષના ચોક્કસ સમયગાળા માટે અરજદારની વ્યવસાયિક પ્રવૃત્તિને સ્થગિત કરવાની દરખાસ્ત કરવામાં આવી હતી. તેથી, સામાવાળા સત્તાવાળાઓ પાસે સુધારેલી સંહિતાની કલમ જ.૧,૨ અને જ.૩ હેઠળ

સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને અરજદારની વ્યવસાયિક પ્રવૃત્તિને સ્થગિત કરવાની કોઈ સત્તા નથી.

૯. બીજી તરફ, વિદ્વાન એ.જી.પી. શ્રી વંદન બક્ષીએ વિનંતી કરી છે કે નર્મદા, જળ સંસાધન, પાણી પુરવઠા અને કલ્પસર વિભાગના વિશેષ ફરજ અધિકારી (આઈ. પી.) દ્વારા ૩૦મી જુલાઈ, ૨૦૧૪ના રોજ સસ્પેન્શનનો આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હોવાથી, એક વર્ષનો સમયગાળો ૩૦મી જુલાઈ, ૨૦૧૪થી શરૂ થશે અને ૨૯મી જુલાઈ, ૨૦૧૫ના રોજ સમાપ્ત થશે. એવું લાગે છે કે અરજદારની વ્યવસાયિક પ્રવૃત્તિને સ્થગિત કરવાનો ઉપરોક્ત આદેશ ૧૬મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૪ના રોજ અરજદારને જણાવવામાં આવ્યો છે. શ્રી બક્ષીએ સુધારેલી સંહિતાની કલમ ૫,૬.૧ અને ૭ ની જોગવાઈઓ પર આધાર રાખ્યો છે, જો કે, તેઓ ખૂબ જ વાજબી રીતે જણાવે છે કે તેઓ સુધારેલી સંહિતાની કલમ ૬.૨ થી ૪.૪ પર આધાર રાખતા નથી. સુધારેલી સંહિતાની કલમ ૫,૬.૧ અને ૭ અહીં ટાંકવામાં આવી છે:—

“૫. મંજૂર યાદીમાંથી દૂર કરવું:

નોંધણી અધિકારી ઠેકેદારનું નામ ઠેકેદારની માન્ય સૂચિમાંથી દૂર કરી શકે છે જો તે –

[એ] એક કરતાં વધુ પ્રસંગોએ કરાર અમલમાં મૂકવામાં નિષ્ફળ ગયો હોય અથવા તેને અસંતોષકારક રીતે અમલમાં મૂક્યો હોય, અથવા

[બી) સંખ્યાબંધ કિસ્સાઓમાં બાંધકામની ખામીઓ માટે જવાબદાર સાબિત થાય છે; અથવા

[કરારની કોઈપણ મહત્વપૂર્ણ શરતોનું સતત ઉલ્લંઘન કરે છે; અથવા

[ડી) નોંધણીની શરતોનું પાલન કરવામાં નિષ્ફળ જાય છે અથવા નોંધણી સમયે ખોટી વિગતો આપી હોવાનું જણાય છે; અથવા

[ઈ) નોંધણી સમયે ખોટી માહિતી આપી હોવાનું જણાય છે; અથવા

[એફ) જાહેર કરવામાં આવે છે અથવા નાદાર, નાદાર જાહેર થવાની પ્રક્રિયામાં છે, [એસ. આઈ. સી.], વિસર્જન અથવા વિભાજન થશે; અથવા

[જી] સતત શ્રમ નિયમો અને નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરે છે.

૬.૧ નોંધણીમાંથી દૂર કરવા/વ્યવસાયને સ્થગિત કરવા/માન્ય સૂચિમાંથી દૂર કરવા સંબંધિત નિર્ણય કારણદર્શક નોટિસ જારી કર્યા પછી અને વિચારણા પછી લેવામાં આવે છે.

પ્રતિનિધિત્વ, જો કોઈ હોય તો, તેના જવાબમાં સંબંધિત પેઢીને જાણ કરવી જોઈએ, [મહેરબાની કરીને પરિશિષ્ટ / જુઓ]

XXX XXX XXX

૭ પ્રતિબંધ:

૭.૧ પેઢી/હેક્ટેદાર સાથેના વ્યવસાયિક વ્યવહારો પર પ્રતિબંધ બે પ્રકારનો રહેશે:—

[i] તેની સંલગ્ન અને ગૌણ કચેરીઓ સહિત એક મંત્રાલય દ્વારા પ્રતિબંધ.

[(૨) ભારત સરકારના તમામ મંત્રાલયો દ્વારા તેમના સંલગ્ન અને ગૌણ કાર્યાલયો સહિત પ્રતિબંધ.

૭.૨ વિભાગના વડા પેઢી/હેક્ટેદાર સાથેના વ્યવસાય પર પ્રતિબંધ મૂકી શકે છે જ્યાં કોઈ ગુનાને બીજા પ્રકારના પ્રતિબંધના આદેશને લાયક ગણવા માટે પૂરતો ગંભીર માનવામાં આવતો નથી પરંતુ તે જ સમયે, હેક્ટેદારના નામને હેક્ટેદારોની માન્ય સૂચિમાંથી દૂર કરવાનો આદેશ પર્યાપ્ત માનવામાં આવતો નથી. તે અન્ય

મંત્રાલયો/વિભાગોને પ્રસારિત કરવામાં આવશે નહીં પરંતુ આદેશ જારી કરતી મંત્રાલયની તમામ સંલગ્ન/ગૌણ કચેરીઓને આવરી લેશે. તેનો વિસ્તાર સંલગ્ન કંપનીઓ અને ભાગીદારો સુધી પણ કરવામાં આવશે. પ્રતિબંધનો આદેશ જારી થયા પછી આદેશ જારી કરનાર મંત્રાલય/વિભાગ અને તેની સંલગ્ન અને ગૌણ કચેરીઓ દ્વારા તેની સંલગ્ન કંપનીઓ અથવા ભાગીદારો સહિત પ્રતિબંધિત પેઢી સાથે કોઈપણ પ્રકારનો કોઈ કરાર કરવામાં આવશે નહીં. પ્રતિબંધના આદેશના મુદ્દા પહેલાં પૂર્ણ થયેલ કરાર, જોકે, પ્રતિબંધના આદેશ દ્વારા અસર પામશે નહીં.

૭.૩ તમામ મંત્રાલયો દ્વારા પ્રતિબંધ:

ઠેકેદાર સાથેના વ્યવસાયિક વ્યવહારો પર પ્રતિબંધ મૂકવાનો બીજા પ્રકારનો આદેશ સૂચવે છે કે ભારત સરકારના તમામ મંત્રાલયો/વિભાગો/કચેરીઓ તે ઠેકેદાર સાથે વ્યવહાર કરવા માટે પ્રતિબંધિત છે. આના પર પ્રતિબંધ મૂકવાનો અને તેને રદ કરવાનો આદેશ બાંધકામ અને આવાસ મંત્રાલયની મંજૂરી સાથે આપવામાં આવશે. તે તેની તમામ સંલગ્ન પેઢીઓ અને ભાગીદારો સુધી વિસ્તૃત કરવામાં આવશે અને પ્રતિબંધના આદેશમાં આવી સહયોગી પેઢીઓ અને ભાગીદારોના નામોનો ઉલ્લેખ થવો જોઈએ. પ્રતિબંધનો આદેશ જારી થયા પછી ભારત સરકારના કોઈપણ મંત્રાલય/વિભાગ/કાર્યાલય દ્વારા પ્રતિબંધિત પેઢી સાથે તેની સંલગ્ન પેઢીઓ સહિત કોઈપણ પ્રકારનો કોઈ કરાર કરવામાં આવશે નહીં.

૭.૪ તમામ મંત્રાલયો દ્વારા વેપાર પર પ્રતિબંધ મૂકવાનો આદેશ આપવામાં આવી શકે છે જ્યાં:-

[(ક) એવું માનવા માટે પૂરતા અને મજબૂત પુરાવા છે કે તેના કર્મચારીનો ઠેકેદાર લાંચ, ભ્રષ્ટાચાર, ટેન્ડરમાં અવેજી અને હસ્તક્ષેપ સહિત છેતરપિંડી, ચોક્કસ કાર્ય માટે બહાર પાડવામાં આવેલી સરકારી સામગ્રીનો ચોરી અથવા અનધિકૃત ઉપયોગ અથવા નિકાલ, પરોક્ષ રીતે આવકવેરાની મંજૂરી પ્રમાણપત્ર મેળવવાનો અર્થ એ છે કે શંકાસ્પદ પદ્ધતિઓ અપનાવીને સત્તાવાર માહિતી અથવા સત્તાવાર દસ્તાવેજોની નકલો મેળવવી વગેરે જેવી ગેરરીતિઓ માટે દોષી છે, અથવા

[બી) ઠેકેદાર પૂરતા કારણો દર્શાવ્યા વિના સરકારી લેણાં ચૂકવવાનો ઈનકાર કરે છે અને જ્યાં વિભાગના વડાને સંતોષ થાય

છે કે મધ્યસ્થતા અથવા કાયદાની અદાલતના સંદર્ભને આકર્ષતો કોઈ વાજબી વિવાદ ઠેકેદારની કાર્યવાહી માટે અસ્તિત્વમાં નથી; અથવા

[સી) ઠેકેદાર અથવા તેના ભાગીદાર અથવા તેના પ્રતિનિધિને વ્યવસાયિક વ્યવહારોના સંબંધમાં નૈતિક અધઃપતનને સંડોવતા ગુના માટે કોર્ટ ઓફ લો દ્વારા ખાતરી આપવામાં આવી છે;

અથવા

[ડી] રાજ્ય પ્રત્યેની શંકાસ્પદ બેવફાઈ સહિત સલામતીની વિચારણાઓ આ રીતે સમર્થન આપે છે.

૭.૫ કારણ બતાવો નોટિસ જારી કર્યા પછી નોંધણી/સસ્પેન્શન/વ્યવસાયિક વ્યવહારો પર પ્રતિબંધ મૂકવા સંબંધિત નિર્ણય અને તેના જવાબમાં પ્રતિનિધિત્વની વિચારણા, જો કોઈ હોય તો, સંબંધિત પેઢીને જાણ કરવી જોઈએ, પરંતુ આવા સંદેશાવ્યવહારમાં કારણો જાહેર કરી શકાશે નહીં [ફૂપા કરીને પરિશિષ્ટ / જુઓ].

૭.૬ આવા આદેશોની પચાસ નકલો સાથે લેવામાં આવેલી કાર્યવાહીના કારણો તેમજ ભાગીદારોના નામ અને ઠેકેદારના અસરકારક પ્રભાવમાં આવતી આનુષંગિક ચિંતાઓની સૂચિ, સંબંધિત વહીવટી મંત્રાલય દ્વારા મુખ્ય બાંધકામ કાર્યો માટે જવાબદાર કેન્દ્ર સરકારના અન્ય મંત્રાલયોને અને રાજ્ય સરકારને ટ્રાન્સમિશન માટે બાંધકામ, આવાસ અને પુરવઠા મંત્રાલયને મોકલવામાં આવશે, જે ઠેકેદાર સાથેના ભવિષ્યના તમામ વ્યવસાયને તાત્કાલિક બંધ કરવા માટે તેમના નિયંત્રણ હેઠળના વિભાગોને જરૂરી સૂચનાઓ જારી કરશે.

૭.૭ ઠેકેદાર સાથે વ્યવસાય પર પ્રતિબંધ મૂકવા માટેની કાર્યવાહી માત્ર ત્યારે જ થવી જોઈએ જ્યાં તે સ્થાપિત થાય કે ગુનો ઠેકેદારને લાભ મેળવવા માટે કરવામાં આવ્યો હતો, નહીં કે જ્યાં ઠેકેદારના પ્રતિનિધિના કોઈપણ કર્મચારીને વ્યક્તિગત રીતે લાભ મેળવવાનો હેતુ હોઈ શકે.

૭.૮ પ્રતિબંધિત ઠેકેદાર સરકાર સાથે અલગ નામ અથવા શીર્ષક હેઠળ અથવા બેનામદાર દ્વારા વેપાર ન કરે તેની કાળજી લેવી જોઈએ.

૭.૯ એકવાર પ્રતિબંધના આદેશો જારી થઈ ગયા પછી, તેમને સામાન્ય રીતે રદ ન કરવા જોઈએ સિવાય કે:-

[ક) સમીક્ષા પર, સંબંધિત વહીવટી મંત્રાલયનો અભિપ્રાય છે કે કેસની પરિસ્થિતિઓમાં પહેલેથી જ ભોગવેલી સજા પર્યાપ્ત છે; અથવા

[બી) સમાન ગુનાના સંદર્ભમાં આરોપીને કાયદાની અદાલત દ્વારા સન્માનપૂર્વક નિર્દોષ જાહેર કરવામાં આવ્યો છે. ”.

૧૦. સુધારેલી સંહિતાની કલમ-૫ મંજૂર સૂચિમાંથી દૂર કરવા માટે લાગુ પડે છે. ઠેકેદારનું નામ વિવિધ કારણોસર ઠેકેદારોની માન્ય સૂચિમાંથી દૂર કરી શકાય છે, પરંતુ સામાવાળા સત્તાધિકારી દ્વારા કલમ-૫ હેઠળ અરજદારને કોઈ નોટિસ જારી કરવામાં આવી ન હતી. જ્યાં સુધી કલમ ૬.૧ નો સંબંધ છે, તે નિર્ણયના સંદેશાવ્યવહાર વિશે બોલે છે. કલમ-૫ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કારણદર્શક નોટિસ આપ્યા પછી જ થઈ શકે છે અને પછી કલમ ૬.૧ મુજબ આવા નિર્ણયની જાણ કરવી પડશે. જ્યાં સુધી કલમ-૭ની વાત છે, કલમ ૭.૧ પેઢી/ઠેકેદાર સાથેના વ્યવસાયિક વ્યવહારો પર પ્રતિબંધ મૂકવાની વાત કરે છે. આ માટે પણ કલમ-૭ હેઠળ કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવી જરૂરી છે. શ્રી બક્ષી એ દર્શાવવામાં નિષ્ફળ ગયા કે અરજદારને કલમ ૫,૬.૧ અથવા ૭ હેઠળ કોઈ કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી. માત્ર કાર્યકારી ઈજનેર દ્વારા જારી કરાયેલી નોટિસ, સામાવાળા નં.૨ સૂચવે છે કે તે દિવાલના નિર્માણમાં ખામીની નિષ્ફળતા માટે અને સમારકામ માટે જારી કરવામાં આવી છે અને અરજદારને ત્રણ વર્ષના ચોક્કસ સમયગાળા માટે, અરજદારની વ્યવસાયિક પ્રવૃત્તિને શા માટે સ્થગિત ન કરી શકાય તેનું કારણ બતાવવા માટે કહેવામાં આવ્યું છે. આનો

સ્પષ્ટ અર્થ એ છે કે કારણદર્શક નોટિસ સામાવાળા નં.૨ કલમ ૪.૩ હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરવો. કલમ ૪.૩ માત્ર એવા કિસ્સામાં લાગુ પડે છે જ્યાં આવકવેરાની મંજૂરીનું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવ્યું નથી. જો કરારનું કોઈ ઉદ્ધંધન થાય છે જેને દૂર કરવાની રદ કરવાની જરૂર હોય, તો આવી જોગવાઈ કારણદર્શક નોટિસમાં કરવી પડશે. નોટિસમાં કલમ ૫,૬.૧ અથવા ૭ વિશે કોઈ ઉલ્લેખની ગેરહાજરીમાં, નોટિસને કલમ ૫,૬.૧ અથવા ૭ હેઠળ નોટિસ ગણી શકાય નહીં અને આ અસર માટે શ્રી બક્ષીની દલીલ ઉપરોક્ત કલમોની ગેરસમજ પર આધારિત છે. શ્રી બક્ષી એ તરફ ધ્યાન દોરવામાં નિષ્ફળ ગયા છે કે કારણદર્શક નોટિસ સુધારેલી સંહિતાની કલમ ૫,૬.૧ અથવા ૭ હેઠળ જારી કરવામાં આવી હતી.

૧૧. જે સમયગાળાથી સસ્પેન્શન કાર્યરત થશે તેનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો નથી, તેથી ૧લી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૪થી ૩૧ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૪ સુધી એક વર્ષ ગણવામાં આવે છે. શ્રી બક્ષી દ્વારા તે વિવાદિત નથી કે તપાસ હજુ બાકી છે. તેથી, ૩૧ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૪ ના રોજ સસ્પેન્શનનો સમયગાળો સમાપ્ત થઈ ગયો છે અને તેથી, સામાવાળા અધિકારીઓને વર્ગ-એ હેકેટાર તરીકે અરજદારના નોંધણી પ્રમાણપત્રનું નવીકરણ કરવા માટે નિર્દેશ જારી કરવો જરૂરી છે જેથી તે તેની વ્યવસાયિક પ્રવૃત્તિઓ કરી શકે.

૧૨. પરિણામે, આ અરજી સફળ થાય છે અને તે મુજબ મંજૂરી આપવામાં આવે છે. નર્મદા જળ સંસાધન, પાણી પુરવઠા અને કલ્પસર વિભાગના વિશેષ ફરજ

અધિકારી (આઈ. પી.) દ્વારા ૧૬મી ઓગસ્ટ, ૨૦૧૪ના રોજ અરજદારને મોકલવામાં આવેલા ૩૦મી જુલાઈ, ૨૦૧૪ના વિવાદિત આદેશને રદ કરવામાં આવ્યો છે. અરજદારને ક્લાસ-એ કોન્ટ્રાક્ટરના નોંધણી પ્રમાણપત્રનું તાત્કાલિક નવીકરણ કરવા માટે સામાવાળાઓને લેખિત આદેશ જારી કરવામાં આવે.

૧૩. રૂલને ઉપરોક્ત હદ સુધી કાયમી બનાવવામાં આવ્યો છે. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ રહેશે નહીં. પ્રત્યક્ષ બજવણીની મંજૂરી છે.

(વી. એમ. સહાય, કાર્યકારી મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ)

(આર. પી. ઢોલરીયા, ન્યાયમૂર્તિ)

પીરઝાદા

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.